

ПОЛОНІЙНА АКАДЕМІЯ В ЧЕНСТОХОВІ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДРОГОВИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ

**Матеріали I-ї Міжнародної
науково-практичної конференції**

19 – 20 листопада 2015 року

AKADEMIA POLONIJA W CZĘSTOCHOWIE
UNIwersytet Narodowy w Użhorodzie
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW
PAŃSTWOWY UNIwersytet Pedagogiczny
IMIENIA IWANA FRANKI W DROHOBYCZU
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW

WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM

**Materiały I Międzynarodowej Konferencji
Naukowo-Praktycznej**

19 – 20 listopada 2015 roku

Ченстохова – Ужгород – Дрогобич
Częstochowa – Użhorod – Drohobycz
Посвіт
2015

УДК 371.1.001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті : Матеріали I-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 19 – 20 листопада 2015 року / [редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький]. – Ченстохова – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2015. – 236 с.
ISBN 978-617-7235-86-5

Видання містить доповіді I-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, природничих та економічних наук, біології, екології, охорони навколишнього середовища, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Редакційна колегія:

Кринські А. – д-р габ., професор
Пантюк М.П. – доктор педагогічних наук, професор
Палінчак М.М. – доктор політичних наук, професор
Зимомря І.М. – доктор філологічних наук, професор
Ільницький В.І. – кандидат історичних наук, доцент
Бриндзя І.В. – викладач кафедри екології та географії
Дмитрів І.І. – кандидат філологічних наук, доцент
Жигайло О.О. – кандидат психологічних наук, доцент
Жовтані Р.Я. – кандидат філологічних наук, доцент
Малаховська Т.О. – кандидат хімічних наук, старший науковий співробітник
Пагута М.В. – кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензенти:

Астаф'єв Олександр Григорович – доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури, компаративістики і літературної творчості Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Борисов Вячеслав Вікторович, доктор педагогічних наук, професор Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Скотна Надія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

ISBN 978-617-7235-86-5

© В. Ільницький, І. Зимомря, 2015
© Посвіт, 2015

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ. ПОЛІТОЛОГІЯ. ФІЛОСОФІЯ

Батюк Т. Життя та творчість Мирона Кордуби	8
Бородата Т. Православна традиція Війська Запорізького.....	9
Галик В. Франкові листи з поштової скриньки Дрогобича як джерело до вивчення життя і багатогранної діяльності вченого.....	11
Горан Т. Діяльність церковних братств Сінявського деканату Перемишльської греко-католицької єпархії (1933 – 1934 рр.).....	13
Ільницький В. Співпраця представників інших національностей із українським визвольним рухом у Карпатському краї ОУН.....	14
Кашка М. Зародження «народного русофільства» в результаті інтервенції російських військ на Закарпатті (1848 – 1849 рр.)	17
Курдина Ю. Інтердисциплінарність як шлях до вивчення гутництва Прикарпаття та Волині.....	19
Кутняк І. Поняття «життєвого світу» в феноменології Едмунда Гуссерля	21
Мараєва У. Народна обрядовість як ознака традиційності українського суспільства	23
Мельничок Ю. Український визвольний рух: нарис історіографії проблеми	24
Міщенко А. Санкція як механізм впливу на країну-порушника в системі міжнародних відносин....	25
Наріжний Ю. Філософський музей як засіб візуалізації філософських концептів і понять	27
Палінчак М. Особливості трактування сутності і змісту поняття «державно-церковні відносини»	28
Панченко Ю. Сучасні тенденції ідеологічного самовизначення студентства	30
Попп Р. Історична наука західних областей України в суспільно-політичних реаліях перших повоєнних років (1944 – 1950)	31
Стецик Ю. Отець Аркадій Зеневич (ЧСВВ), професор Дрогобицької василіанської гімназії (1780 – 1781 рр.): біографічний огляд.....	33

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Марушка М. Внесок Василя Авраменка у розвиток хореографічної освіти на Галичині	35
Околович І. Вокально-хореографічне мистецтво Дрогобиччини другої половини ХХ століття.....	36
Олексюк А. Фактори дослідницької діяльності народно-інструментального мистецтва України ХХІ ст.	37

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

МОВОЗНАВСТВО

Бенедик М. Організація наукового дискурсу: різновиди та аспекти його аналізу	39
Ваврінчик Р. Мовленнєві акти: дискурсивно-когнітивний підхід	40
Вереш М. Гіперо-гіпонімічні відношення термінів німецької християнсько-богословської терміносистеми	42
Герасочкіна Т. Особливості складання рекламних текстів та їх вплив на сучасне суспільство.....	43
Драбов Н. До питання взаємозв'язку мови і культури	45
Качмар О. Комунікативний акт: вербальні та невербальні компоненти	46
Котвицька В. Латентні запозичення у сучасній німецькій мові	48
Максимчук В. Новотвори з компонентом слово в лексиконі сучасних поетів Рівненщини.....	49
Рак О. Структурно-семантичні характеристики лексико-семантичних полів та особливості їх вживання в процесі вивчення німецької мови як іноземної	51
Рошко С. Граматичні засоби вираження порівняльних синтаксем	52

Яскевич О., Зимомя М. Система форм звертання	54
Яценко А., Яценко Г. «Для одного народу – один правопис»	55
ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО	
Александрович Т. Розуміння добра і зла в українській літературі XVII ст.	56
Баланко В. Естетичні принципи романтизму як літературного напрямку	58
Вишневська М. Специфіка діалогу у романі Джейн Остін «Гідність і Гонор»	58
Голомідова Л. Мала проза Роберта Музіля: національний образ у новелі «Гріджія»	59
Гонсалес-Муніс С. Розвінчання традиційної моделі шлюбу в поезії Енн Секстон, Сильвії Плат, Едрієнн Річ	60
Дмитрів І. Символіка води у поезії Богдана-Ігоря Антонича	62
Жовтані Р. Діалектика «свого-чужого» / «чужого-свого» у німецькомовній малій прозі	63
Зимомя І. Наративна конфігурація новелістики Артура Шніцлера	64
Зимомя М. Листи до Івана Франка – вагомий причинок у становленні діалогу культур та взаємодії творчих особистостей	66
Кемінь-Врабель О. Творчість Анджели Картер як взірєць англомовної літератури «магічного» реалізму	68
Лазірко Н., Олексин Н. Творчість Стефана Георге в рецепції Володимира Державина	69
Манько Р. Поезія Збігнєва Герберта в контексті супрематизму Казимира Малевича	71
Новак С. Оповідання Олександра Довженка «Мати»: актуалізація авторського концепту	72
Рашкі Н. Психологізм роману «Таємний сад» Ф. Г. Бернет	73
Свінцова І., Зимомя О. Авторська рефлексія та її роль у словесно-поетичній образності художнього тексту	75
Тьопенко Ю. Україно-англійський літературний діалог: історія, стан, перспективи	77
Угляй Л. Елементи магічного реалізму у прозі Тоні Моррісон	78
Черкашина Т. Часова організація мемуарно-автобіографічного твору	80

ПЕДАГОГІКА

Батурин С. Використання засобів мережевих технологій в системі вищої освіти	83
Білецька Л., Білецький Р. Інтерактивне навчання як запорука зростання навчальних досягнень учнів початкової школи	84
Блудова Ю. Національні культурні надбання як один із чинників формування художньо-естетичного смаку	85
Борисов В., Борисова С. Взаємозв'язок між самоставленням керівника навчального закладу і професійною ідентифікацією	87
Бурунова О. Основні тенденції розвитку освіти і науки Польщі в умовах світової глобалізації	88
Валєєв Р. Первинна професійна підготовка патрульних поліцейських у сучасній Україні: недоліки та переваги	89
Васьківська Г. Міжпредметність як необхідна умова модернізації змісту освіти	91
Васьківська О. Формування вмінь діалогічного спілкування в умовах інтердисциплінарності	92
Висоцька О. Впровадження нової концепції викладання іноземних мов у ВНЗ	94
Гайдук С. Методика розвитку англомовної аудитивної компетенції дітей старшого дошкільного віку	95
Галів М. Ліберальні ідеї в історико-педагогічних працях Дмитра Багалія	97
Гевко І., Гускак Н. Імідж як спосіб професійної соціалізації вчителя технологій	98
Герасименко І. Досвід дистанційного підвищення кваліфікації викладачів Черкаського державного технологічного університету	100
Герасимчук В. Розвиток освіти на Закарпатті у міжвоєнний період	101

Містер Беннет себе характеризує як людину байдужу до всього. Тут у діалозі відчутно прослизає драгівливість від настоювань дружини та насмішка над нею. Містер Дарсі розкриває свій «гонор» вже на балу. На противагу своєму добродушному другові Бінглі, він веде себе пихато. «Ходімо, Дарсі. Я повинен змусити вас танцювати, – сказав він, підходячи до свого друга. – Не можу дивитися на те, як ви цілий вечір дурним чином простоювали на самоті. Справді ж, запро- сить кого-небудь. – Ні в якому разі! Ви знаєте, що танці не приносять мені задоволення, якщо я не знайомий зі своєю дамою. А в тутешньому суспільстві – це було б для мене просто нестерпно. Ваші сестри вже запрошені, а крім них в залі немає жодної жінки, танцювати з якою для мене не було б суцям покаранням» [3, 18].

Внутрішній світ героїв в «Гідності і гонорі» розкривається через пряму монологічну мову, причому тут має значення як зміст, з якого складається уявлення про спосіб мислення героя, його світогляд, так і форма, яка дозволяє судити про темперамент і деяких притаманних героєві особливостях характеру. Монологічна мова в романі Дж. Остін – це виразний засіб художнього розкриття образу, що представляє собою єдність таких аспектів, як інтереси та погляди героя, його життєва позиція, а також найтипівіші риси характеру (низькопоклонство Коллінза, безкомпромісність Елізабет, імпульсивність місіс Беннет, іронічність містера Беннета).

Дж. Остін без особливого авторського натиску, використовуючи переважно засоби мовної характеристики, завжди включає індивідуальний для мовлення кожного персонажа словниковий склад, синтаксичний лад, стиль, інтонацію, досягає всебічного розкриття героїв. Індивідуалізація мови дійових осіб служить у Дж. Остін одночасно і засобом його типізації, за допомогою якої вона характеризує людей певного соціального вигляду, складу розуму, психології, викриваючи соціально-обумовлені людські пороки.

Ліз Беннет, Дарсі, Шарлота Лукас характеризують себе як люди, що прагнуть збагатити себе читанням і володіють урівноваженим характером і здатністю мислити логічно, відрізняються гармонійністю і довершеністю. Мова героїв, мислячих непослідовно і не зазнають потреби в освіті, так само безладна і заплутана, як і їхні думки. Така мова місіс Беннет і Лідії Беннет.

Вперше в історії англійської літератури основні функції непрямого аналізу й узагальнення явищ покладені на діалог, який в даному випадку став основою поетики. Дж. Остін справедливо називають майстром діалогу, оскільки за допомогою прямої мови, особливостей виразів і фраз, семантики речень автор змальовує те життя, яке їй самій було таким близьким і знайомим.

ЛІТЕРАТУРА

1. Амелина Т. А. Диалог в романах Джейн Остен / Т. А. Амелина // А. А. Бельский. Английский роман 1800–1810 гг. : Учеб. пособие по спецкурсу для студентов филол. фак. – Пермь : ПГУ, 1968. – 32 с.
2. Гениева Е. Ю. Джейн Остен. : Библ. указ. / Е. Ю. Гениева. – М. : Изд-во, 1986. – 57 с.
3. Остін Дж. Гідність і гонор: [роман] : новий повний переклад / Джейн Остін ; [пер. з англ. Тетяни Некряч]. – К. : KM Publishing, 2011. – 368 с.
4. Jane Austen: The Critical Heritage. Volume 1. 1811–1870 / Jane Austen ; [ed. B. C. Southam]. – Taylor & Francis Group, 2005. – 287 p.

Леся ГОЛОМЦОВА,
м. Дрогобич

МАЛА ПРОЗА РОБЕРТА МУЗІЛЯ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБРАЗ У НОВЕЛІ «ГРІДЖІЯ»

Концепт «національний образ» в літературознавстві значною мірою суголосний з поняттям «національної ідентичності», визначення якого знаходимо у працях М. Ільницького і В. Будного: «Національний образ (або етнообраз) – це такий літературний образ, що конструює не лише індивідуальні риси, а й етнічну (національну) ідентичність зображуваних персонажів, краєвидів

чи історичної минувшини, подаючи певні їхні ознаки як «типові» для відповідної країни, «характерні» для цілого народу» [3, 247]. Потреба людини в національній приналежності реалізується в концепті національного мислення, а письменник завжди знаходиться під впливом процесів, які відбуваються у суспільстві. Багато австрійських письменників, такі як Томас Манн, Йозеф Рот, Інґеборґ Бахман, Штефан Цвайґ та ін. пережили кризу національної ідентичності, тому вона стала частиною їх творчої свідомості.

Ставлячи акцент на людські взаємини, Робертом Музелем майстерно репрезентований національний образ у новелі «Гріджія» з трилогії «Три жінки». Детальні описи місцевості, фольклору, національної ментальності, ба навіть місцевого діалекту формують стереотип щодо італійського народу з позиції Австрійської імперії. В контексті сприйняття носіїв іншої культури автором майстерно реалізовано протиставлення образів «Свій – Чужий (Інший)», яскраво простежено межі національної ідентичності та національного образу Австрії кінця XIX століття через символічний образ «Свого» (Гомо) в стосунку до етнокультурних реальностей італійського народу та у співвідношенні з іншими образами ідентичностей, проникаючи до внутрішнього світу людини.

Реальність картини гірського альпійського поселення вписується в реальність тексту та життя героя, як можливість «Іншого буття», що створює додатковий ефект відчуження «екзотичності», «інакшості» – «Ішого / Чужого».

У художню тканину новели вплетені численні описи з повсякденного життя, зовнішнього вигляду та побуту місцевого населення, що є своєрідним конструктором свідомості, який зберігає та передає інформацію про «Іншого». «So waren diese Weiber. Ihre Beine staken in braunen Wollkitteln mit Handbreiten roten, blauen oder orangenen Borten, und die Tücher, die sie am Kopf und gekreuzt über der Brust trugen, waren billiger Kattundruck moderner Fabrikmuster, aber durch irgend etwas in den Farben oder deren Verteilung wissen sie weit in die Jahrhunderte der Altvordern zurück. Das war viel älter als Bauerntrachten sonst, weil es nur ein blick war, verspätet durch all die Zeiten gewandert, trüb und schwach angelangt, aber man fühlte ihn dennoch deutlich auf sich ruhn, wenn man sie ansah.» [4, 45] / «Ось такими були ці жінки. Їх ноги виглядали з під коричневих шерстяних спідниць з широкими, як долоня, червоними, блакитними, оранжевими каймами, а хустини, які вони носили на голові чи перетягували навхрест на грудях були з дешевого ситцю з сучасним фабричним малюнком, проте все ж у барвах та положенні узорів дещо відсилало назад до століть предків. Та йшлося не просто про старовинне селянське вбрання, справа у їх погляді: застарілий, який пройшовши крізь віки, помутнів та дещо стерся, проте його виразно відчув той, хто глянув на неї». (переклад – Л. Г.) Музіль наче віддзеркалює певні стереотипні уявлення про італійський народ крізь призму сучасного для нього «пангерманізму». Змальований національний образ несе в собі інформацію у певному культурному просторі, де простежується чіткий поділ на «Я» в ролі сучасного та «Іншого» – застарілого, минулого. З позиції Свого (Гомо) населення села – «Чужі» – не австрійці, що робить їх на сходинку нижче в соціальному співвідношенні.

Безкомпромісний поділ на «Я» – загарбник та «Чужий» – підлеглий втілений автором у символічних іменах протагоністів ГОМО (від лат. «homo» - людина) та ГРІДЖІЯ (від італ. «grigia» - сіра), де зримо проступають ознаки зневаги австрійського народу щодо інших національностей. Таким чином, щоб показати світ свідомості сучасної людини, підхід автора змінюється з описового на реконструювання подій. За своєю природою образ «Свого» (Гомо) постає плетивом ідей та уявлень про «Іншого» (Гріджію), що неминуче виводить цей образ на перехрестя ідеологічних та культурологічних проблем. Інтегративний момент та момент національної ідентичності відбувається при комунікації «Свого» (Гомо) з «Іншими» (місцевими жителями) з подальшою асиміляцією в суспільне та культурне життя поселення. Така комунікація, як стверджує О. Балясникова «провокує появу точок зіткнення протилежних полюсів і формування категорії «чужості», яка нерозривно пов'язана з категорією оцінки, адже Вони – «Чужі» сприймаються через Ми – «Свої»

за вектором відповідності/ невідповідності нормі» [4, 45]. А, як відомо, посилаючись на думку В. Будного, «літературні етнообрази, що хитаються між полюсами «свого» й «чужого», можуть мати забарвлення сентиментальне чи іронічне, комічне чи трагічне, але ніколи не є однозначно негативними чи позитивними внаслідок багатогранності літературного тексту, багатозначності літературного образу» [1, 63]. Творчість Р. Музіля вказує на особливе місце національного образу в його доробку, а аспект відображення чужого – інонаціональної культури крізь призму власного бачення увиразнює сутність свого.

ЛІТЕРАТУРА

1. Будний В. Розгадка чарів Цірцеї : національні образи та стереотипи в освітленні літературної етнології / В. Будний // Слово і час. – 2007. – № 3 – С. 52–63.
2. Зимомря І. Австрійська мала проза ХХ століття : художня світобудова / Іван Зимомря. – Дрогобич-Тернопіль : Посвіт, 2011. – 396 с.
3. Ільницький М. Імагологія / Микола Ільницький, Василь Будний // М. Ільницький, В. Будний. Порівняльне літературознавство. – Львів, 2007. – Частина І. – С. 244–274.
4. Музіль Р. Избранное : Сборник / Роберт Музіль. – М. : Прогресс, 1980. – 398 с.
5. Наливайко Д. Літературна імагологія : предмет і стратегії / Дмитро Наливайко // Д. Наливайко. Теорія літератури й компаративістика. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – С. 91–102.
6. Musil R. Drei Frauen, Im Anhang : Autobiografisches aus dem Nachlass sowie ein Nachwort von Adolf Frise / Robert Musil. – Reinbek bei Hamburg, 2007. – 160 S.

Світлана ГОНСАЛЕС-МУНІС,
м. Дніпропетровськ

РОЗВІНЧАННЯ ТРАДИЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ШЛЮБУ В ПОЕЗІЇ ЕНН СЕКСТОН, СИЛЬВІЇ ПЛАТ, ЕДРІЕНН РІЧ

Метою нашої розвідки є розвінчання традиційної моделі шлюбу з доміантною роллю чоловіка, який є тюремником, носієм агресії і деструкції в поезії Енн Секстон, Сильвії Плат та Едріенн Річ. Втім навіть тотальна негачія передбачає існування, хоча б і позатекстово, ідеального (хай і неоднозначного, але прийняттого) приватного світу, тому виникає питання, яким є бачення поетесами такого світу.

Дійсно саме через образ чоловіка в ліриці Секстон, Плат та Річ часто висловлюється критика традиційного бачення домашнього життя, коли чоловік зображується щасливим, задоволеним ('a husband straight as a redwood' – поезія Е. Секстон «Жити» («Live»)), а дружина – нещасною, нікчемною в такому союзі (наприклад, образ жінки як рабині-негритянки в поезії С. Плат «Тюремник» («The Jailer»)). Чоловік асоціюється з маніпулятором, пригноблювачем жінки, що не шанує її повсякденну домашню працю та не поважає її як особистість. Е. Річ також відзначає, що чоловік зовсім не підходить для жінки як партнер у шлюбі, оскільки представники цієї статі не здатні зрозуміти ті зусилля, які жінки докладають для належного виконання домашньої роботи. Поетеса навіть використовує алегорію домашньої праці ('housework') як мови, яку чоловіки не здатні зрозуміти.

Однак, треба зазначити, що у своїх поезіях авторки часто створювали образи не конкретних чоловіків (попри безсумнівну наявність у них фактів біографії авторок), а насамперед – узагальнений образ Чоловіка в традиційному шлюбі, критикуючи гендерну нерівність ролей у суспільстві. В їхніх поезіях присутні і образи реальних супутників життя, чиє відтворення не завжди є негативним. Наприклад, рання поезія С. Плат містить твори, присвячені Теду Х'юзу, написані перед одруженням та в перші місяці подружнього життя. У поезії «Вінок на весілля» («Wreath for a Bridal») авторка зображує шлюб таким, що «був викуваний у справжній каплиці кохання» («wedlock wrought within love's proper chapel») [1, 44]. Каплицею стає ліс з його істотами, а допомагають подружжю